

PATRON ROKU 2021

KRZYSZTOF KAMIL BACZYŃSKI

100. lecie urodzin
(1921 – 2021)

KRZYSZTOF KAMIL BACZYŃSKI

Wybitny przedstawiciel poetów zwanym
pokoleniem Kolumbów.

Pośmiertnie został odznaczony:

- Krzyżem Armii Krajowej,
- Medalem za Warszawę 1939-1945 (1947),
- Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski (pośmiertnie w 2018).

KRZYSZTOF KAMIL BACZYŃSKI

Krzysztof Kamil Baczyński ur. 22 stycznia 1921 r. w Warszawie.

Rodzice:

- Stanisław Baczyński (1890-1939) - pisarz i krytyk literacki, działacz Polskiej Partii Socjalistycznej, żołnierz Legionów Polskich, oficer wywiadu;
- Stefania (1890-1953) - z domu Zieleńczyk, katoliczka pochodząca z zasymilizowanej żydowskiej rodziny, nauczycielka, autorka podręczników szkolnych.

Baczyński, jako dziecko był chorowity (astma, chore serce, zagrożenie gruźlicą).

RODZICE Z SYNEM, K. K. BACZYŃSKIM

Źródło: [DFvFQW4XgAlxB8U.jpg \(246×388\) \(twimg.com\)](#)

Źródło: [bd8f78d13982f5c1bfe4b2cf1fd4fd2.jpg \(750×795\) \(1944.pl\)](#)

Źródło: [rodzice.baczyńskiego - Bingimages](#)

KRZYSZTOF KAMIL BACZYŃSKI

Ukończył w 1931 Państwowe Gimnazjum im. S. Batorego.
W gimnazjum był jednym
z lepszych znawców współczesnej literatury (tamtego okresu).

W liceum prym wiódł w literaturze francuskiej
(pisał też wiersze po francusku).

W maju 1939 roku uzyskał świadectwo dojrzałości
w 2-letnim Liceum ogólnokształcącym,
w klasie o profilu humanistycznym.

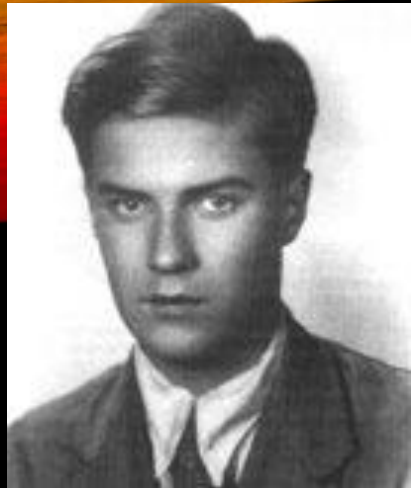
Źródło: [File:Krzysztof Kamil Baczyński - Maturzysta.jpg - Wikimedia Commons](#)

KRZYSZTOF KAMIL BACZYŃSKI

Od najmłodszych lat działał aktywnie:

- 1934-1935 (jako harcerz, przy szkole nr 23 w Warszawskiej Drużynie Harcerskiej "Pomarańczarnia"),
- w Związku Niezależnej Młodzieży Socjalistycznej "Spartakus" pod pseudonimem "Emil".
- od 1937 członek Komitetu Wykonawczego "Spartakusa" .
- od lutego 1938 współredaktor pisma "Strzały" (zadebiutował wierszem "Wypadek przy pracy").

Dnia 27 lipca 1939 zmarł jego ojciec.

Józef Zawadzki (1921-1943),
przybrane nazwisko: Tadeusz
Zieliński, ps. „Zośka” , „Kajman”,
„Lech Pomarańczowy”,
„Tadeusz”, „Kotwiczki”,

[źródło: Tadeusz Zawadzki - Zośka -
Tadeusz Zawadzki\(harcistrz\) – Wikipedia,
wolna encyklopedia](#)

KRZYSZTOF KAMIL BACZYŃSKI

Jan Ronam Bytnar (1921-1943),
ps. "Rudy", "Czarny", "Janek",
"Krokodyl".

[Źródło: jan bytnar rudy -Bing images](#)

Maciej Aleksy Dawidowski (1920-1943)
ps. „Alek”, „Glizda”, „Kopernicki”,
„Koziorożec”.

[Źródło: Maciej Aleksy Dawidowski - Bing](#)

**Podczas nauki
w liceum zetknął się
z późniejszymi żołnierzami
Grupy Szturmowej Szarych
Szeregów.**

KRZYSZTOF KAMIL BACZYŃSKI

II wojna światowa zburzyła plany studiowania na Akademii Sztuk Pięknych (chciał być grafikiem lub ilustratorem).

Gdy w 1940 r. w Warszawie utworzono getto razem z matką pozostali po aryjskiej stronie, co groziło rozstrzelaniem na miejscu, gdyby wydało się ich pochodzenie.

Na tajnym Uniwersytecie warszawskim od jesieni 1942 do lata 1943 roku studiował polonistykę. Uczył się też w Szkole Sztuk Zdobniczych i Malarstwa.

To były ciężkie czasy. Na utrzymanie zarabiał pracą dorywczą: jako szklarz, malował szyldy i pracował u węglarza.

KRZYSZTOF KAMIL BACZYŃSKI

1 grudnia 1941 na jednym z odczytów konspiracyjnych poznał maturzystkę Barbarę Drapczyńską z którą już w czerwcu 1942 wziął ślub.

W 1943 rozpoczął działalność konspiracyjną w II plutonie "Alek" 2.kompanii "Rudy" batalionu "Zośka" AK w stopniu starszego strzelca (pseudonim "Krzysztof", "Zieliński").

W tym okresie zajmował się też poezją.

KRZYSZTOF KAMIL BACZYŃSKI

W maju 1944 zdobył stopień starszego strzelca podchorążego rezerwy piechoty.

W tym czasie działał też, jako kierownik miesięcznika społeczno-literackiego "Droga" w dziale poezji (wydawany od XII 1943 - IV 1944).

Następnie przeszedł do harcerskiego batalionu "Parasol", jako zastępca dowódcy III plutonu 3. kompanii (pseudonim przyjęty "Krzyś").

KRZYSZTOF KAMIL BACZYŃSKI

1 sierpnia 1944, gdy wybuchło powstanie warszawskie
nie mógł dołączyć do swojej jednostki
(Wola – Dom Starców przy Karolkowej).

Dołączył więc do oddziału ochotników
pod dowództwem ppor. "Leszka" (Lesława Kossowskiego).

"Leszek" - dowódca reduty "Ratusz - Pałac Blanka".

Poległ 4 sierpnia 1944 roku około godz 16 w Warszawie
(zginął na posterunku w pałacu Blanka).

Został śmiertelnie ranny przez strzelca ulokowanego
w budynku Teatr Wielkiego.

KRZYSZTOF KAMIL BACZYŃSKI

Pochowano go najpierw na tyłach pałacu Blanka
a po wojnie ciało przeniesiono na Cmentarz
Wojskowy na Powązkach (kwatera A22-2-25).
Podczas powstania warszawskiego - 1 września 1944 zginęła
jego żona Barbara Drapczyńska.

Źródło: [zakopane_dla_ciebie-
8d47fa65a1c241cf98d0553667cf2273.jpg](https://zakopane.dla.ciebie-8d47fa65a1c241cf98d0553667cf2273.jpg)
(800×439)

źródło: [grub.baczyńskichkrzysztofa.i.b - Bingimages](https://grub.baczyńskichkrzysztofa.i.b-Bingimages)

KRZYSZTOF KAMIL BACZYŃSKI

Pseudonimy :

"Jan Bugaj",
"Emil",
"Krzysztof",
"Jan Krzyski",
"Piotr Smugosz",
"Krzysztof Zieliński",
"Krzyś".

KRZYSZTOF KAMIL BACZYŃSKI

Pokolenie Kolumbów - to pokolenie, które obejmuje polskich pisarzy urodzonych ok. 1920.

Dla nich czas dorastania to niestety bardzo trudny okres,
to okres II wojny światowej.

To wyjątkowe pokolenie, które nie ze swojej winy
znalazło się w sytuacji ekstremalnej.

II wojna światowa nie dała im wyboru ani szans
na rozwój bezpieczną przyszłości.

Nie mieli szans na realizację swoich marzeń w normalnych warunkach.

Wojna odebrała większości z nich życie
a ci którzy przetrwali zostali trwale okaleczeni.

KRZYSZTOF KAMIL BACZYŃSKI

- TWÓRCZOŚĆ

W czasie okupacji powstały tomiki poezji:

- "Zamknięty echem" (1940 lato);
- "Dwie miłości" (1940 jesień);
- "Wiersze wybrane" (maj 1942);
- "Arkusze poetycki Nr 1" (1944);
- składka "Śpiew z pożogi" (1944);

Wiersze w antologiach poezji wydawane konspiracyjnie:

- "Pieśni niepodległej" (1942);
- "Słowie prawdziwym" (1942).

KRZYSZTOF KAMIL BACZYŃSKI

To twórca uznawany za najwybitniejszego poetę czasów okupacji
a jego poezja jest uniwersalna i zróżnicowana.

W swoich utworach poruszał problemy ponadczasowe,
które dotyczą duszy i psychiki człowieka w każdym czasie.

Pochylał się też z refleksją nad miłością i dojrzewaniem.

W wielu swoich utworach poszukiwał wartości,
które stają się później fundamentem w dorosłym życiu.

KRZYSZTOF KAMIL BACZYŃSKI

Do naszych czasów zachowało się około 500 wierszy, kilkanaście poematów i około 20 opowiadań.

Jego wiersze śpiewali: - Michał Bajor;

- Grzegorz Turnań;

- Ewa Demarczyk (np. Na moście w Avignon, Wiersze wojenne).

Poeta był uzdolniony plastycznie. Do dnia dzisiejszego zachowało się kilkaset rysunków i grafik (szkiców, ilustracji do własnych wierszy, projektów okładek do własnych książek).

Wszystkie dokumenty znajdują się w zbiorach Biblioteki Narodowej, oraz w bibliotece cyfrowej: polona.pl

KRZYSZTOF KAMIL BACZYŃSKI

W 2009 Narodowy Bank Polski
w 65 rocznicę
wybuchu powstania warszawskiego
wprowadził do obiegu
monetę o nominale 10 zł,
która upamiętniała K. K. Baczyńskiego.

Wykonano ją w srebrze
z pierścieniem platerowanym złotem.

Źródło: moneta 10 zł k.k. baczyńskim - Bing images

BIBLIOGRAFIA

Krzysztof Kamil Baczyński – Wikipedia, wolna encyklopedia

Krzysztof Kamil Baczyński – Wikipedia, wolna encyklopedia

moneta 10 zł z k.k. baczyńskim - Bing images

grób na powązkach - Bing images

Krzysztof Kamil Baczyński - Maturzysta - Krzysztof Kamil Baczyński – Wikipedia, wolna encyklopedia

grub baczyńskich krzysztofa i b - Bing

grub baczyńskich krzysztofa i b - Bing images

100-lecie urodzin Krzysztofa Kamila Baczyńskiego - YouTube

Krzysztof Kamil Baczyński - Życie i twórczość | Artysta | Culture.pl

Polska-poezja.com

Filmposki.pl

Krzysztof Kamil Baczyński - biografia, wiersze, utwory (poezja.org)

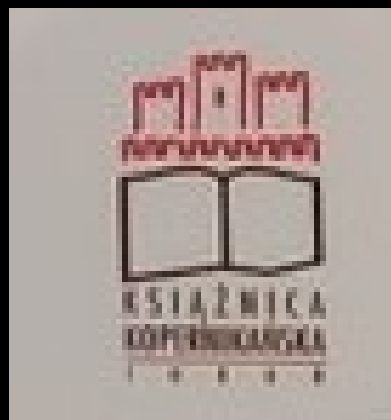
BIBLIOGRAFIA

- Wiesław Budzyński: *Śladami Baczyńskiego*. Warszawa: Muzeum Historyczne m.st. Warszawy, 2009, s. 81,97. [ISBN 978-83-88477-92-8](#).
- Krzysztof Kamil Baczyński: *Wybór poezji z postawiem Jerzego Świącha*. Poznań: Wydawnictwo Ibis, 2018, s. 322–325. [ISBN 978-83-65952-27-1](#).
- Andrzej Krzysztof Kunert: *Słownik biograficzny konspiracji warszawskiej 1939–1945 T.1*. Warszawa: Instytut Wydawniczy „Pax”, 1987, s. 33–34. [ISBN 83-211-0758-3](#).

KSIĄŻKI W ZASOBIE WOJEWÓDZKIEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ - KSIĄŻNICY KOPERNIKAŃSKIEJ:

- ❖ Taniec z Baczyńskim : historia miłości Barbary i Krzysztofa Baczyńskich / Wiesław Budzyński - MAG 261201,
- ❖ Poezje wybrane / Krzysztof Kamil Baczyński ; wybór i wstęp: Kazimierz Wyka -MAG 120367,
- ❖ Utwory zebrane / Krzysztof Kamil Baczyński - MAG 49302,
- ❖ Kiedy się miłość śmiercią stała ... : wiersze wybrane / Krzysztof Kamil Baczyński ; wybór i koment. Wiesław Budzyński - MAG 240535,
- ❖ - Krzysztof Kamil Baczyński - poezja, historia, los / Andrzej Krzysztof Waśkiewicz - CZYT XXIIc/344 Czytelnia,
- ❖ Nad wierszami Baczyńskiego : interpretacje, szkice i rozprawy / pod red. Gustawa Ostasza - F.12 821.162.1 (091)
- ❖
Krzysztof Kamil Baczyński i poezja pokolenia wojennego / oprac. Andrzej K. Waśkiewicz - CZYT Podr.I/31

WOJEWÓDZKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA KSIĄŻNICA KOPERNIKAŃSKA W TORUNIU

Wybór materiałów i opracowanie
Maria Tykałowska